

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Isandaang Pitumpu't Walo

Mga Paralelismong Propetiko: Ang Paglalantad ng Daniel 11 sa mga Huling Araw

Jeff Pippenger
2024-04-08

Ang talata labing-anim hanggang labing-siyam ng Daniel kabanata labing-isa ay kumakatawan sa kasaysayang nagsisimula sa nalalapit na batas ng Linggo sa Estados Unidos, hanggang sa panahong tatayo si Miguel at magsasara ang palugit ng tao. Samakatuwid, kinakatawan din nito ang kasaysayan ng talata apatnapu't isa hanggang talata apatnapu't lima ng gayon ding kabanata.

Nguni't ang darating laban sa kaniya ay gagawa ayon sa kaniyang sariling kalooban, at walang tatayo sa harap niya: at siya'y tatayo sa maluwalhating lupain, na sa pamamagitan ng kaniyang kamay ay mauubos. Itutuon din niya ang kaniyang mukha upang pumasok, taglay ang lakas ng buo niyang kaharian, at may mga tapat na kasama niya; gayon ang kaniyang gagawin: at ibibigay niya sa kaniya ang anak na babae ng mga babae, na kaniyang gagawing tiwali: nguni't hindi siya tatayo sa kaniyang panig, ni magiging sa kaniya. Pagkatapos nito ay ibabaling niya ang kaniyang mukha sa mga pulo, at marami ang kaniyang makukuha: nguni't isang prinsipe, sa kaniyang sariling kapakanan, ang magpapapatigil sa pag-alipustang ginawa niya; at nang walang pag-alipusta sa kaniyang sarili ay ipapabalik niya iyon sa kaniya. Pagkatapos ay ibabaling niya ang kaniyang mukha sa kuta ng kaniyang sariling lupain: nguni't siya'y madadapa at mabubuwal, at hindi masusumpungan. Daniel 11:16-19.

Nang tinalakay ni Sister White ang pangwakas na katuparan ng ika-labing-isang kabanata ng aklat ni Daniel, sinabi niya na “marami sa kasaysayang natupad sa hulang ito ay mauulit.” Inuulit ng mga talatang apatnapu't isa hanggang apatnapu't lima ang kasaysayang propetiko na nasa mga talatang ito. Natupad ang mga talatang ito nang ang Paganong Roma ay nag-angkin ng pamamahala sa sanlibutan sa pamamagitan ng pagsakop muna sa tatlong heograpikong teritoryo.

“Bagaman hindi nakatayo ang Ehipto sa harap ni Antiochus, ang hari ng hilaga, si Antiochus naman ay hindi nakatayo sa harap ng mga Romano, na ngayo'y dumating laban sa kaniya. Wala nang mga kahariang nakayang lumaban sa nag-aalab na kapangyarihang ito. Ang Siria ay nasakop, at idinagdag sa imperyong Romano, nang si Pompey, 65 BC, ay umagaw kay Antiochus Asiaticus ng kaniyang mga pag-aari, at ginawang isang lalawigang Romano ang Siria.

“Ang gayunding kapangyarihan ay tatayo rin sa Banal na Lupain, at uubusin ito. Ang Roma ay naging kaugnay ng bayan ng Diyos, ang mga Judio, sa pamamagitan ng pakikipagtipan, noong 162 BK, mula sa petsang iyon ay humahawak ito ng isang tanyag na dako sa kalendaryong makahula. Gayunman, hindi nito natamo ang kapamahalaan sa Judea sa pamamagitan ng aktuwal na pananakop hanggang 63 BK; at ito ay naganap sa sumusunod na paraan.

Sa pagbabalik ni Pompey mula sa kaniyang ekspedisyong laban kay Mithridates, hari ng Pontus, dalawang magkaribal, sina Hyrcanus at Aristobulus, ang nag-aagawan sa korona ng Judea. Iniharap kay Pompey ang kanilang usapin, at kaagad niyang napagwari ang kawalang-katarungan ng mga pag-angkin ni Aristobulus; subalit ninasa niyang ipagpaliban ang pagpapasya sa bagay na ito hanggang matapos ang matagal na niyang ninanasang ekspedisyong sa Arabia, na nangakong magbabalik at saka ayusin ang kanilang mga usapin ayon sa kaniyang makikitang makatarungan at nararapat. Naunawaan ni Aristobulus ang tunay na saloobin ni Pompey, kaya nagmadali siyang bumalik sa Judea, inarman ang kaniyang mga nasasakupan, at naghanda para sa isang matinding pagtatanggol. Nagpasya siyang, sa kabila ng anumang panganib, panatilihin ang korona, na kaniyang nahulaan na ihahatol na mapasabang tao. Mahigpit na sinundan ni Pompey ang tumatakas. Nang siya'y lumapit sa Jerusalem, si Aristobulus, na nagsisimula nang magsisi sa kaniyang hakbang, ay lumabas upang salubungin siya at nagsikap na ayusin ang usapin sa pamamagitan ng pangakong lubos na pagpapasakop at malalaking halaga ng salapi. Tinanggap ito ni Pompey, at isinugo si Gabinius, bilang pinuno ng isang pulutong ng mga kawal, upang tanggapin ang salapi. Subalit pagdating ng naturang tenyente-heneral sa Jerusalem, nasumpungan niyang nakapinid laban sa kaniya ang mga tarangkahan, at ipinabatid mula sa tuktok ng mga pader na ang lungsod ay hindi tutupad sa kasunduan.

Si Pompeyo, ayaw na ang gayong panlilinlang ay makaligtas sa kaparusahan, ay ikinadena sa tanikala si Aristobulo, na pinanatili niyang kasama, at agad na nagmartsa laban sa Jerusalem kasama ang buong kanyang hukbo. Ang mga kapanalig ni Aristobulo ay pumanig sa pagtatanggol sa lunsod; ang kay Hircano naman ay sa pagbubukas ng mga pintuang-bayan. Yamang ang huli ang nakararami at nanaig, ipinagkaloob kay Pompeyo ang malayang pagpasok sa lunsod. Dahil dito, umurong ang mga kaanib ni Aristobulo sa Bundok ng Templo, na kasing-tibay ng kanilang pasiyang ipagtanggol ang pook na iyon gaya ng pasiya ni Pompeyo na lulupigin iyon. Pagkaraan ng tatlong buwan, nagkaroon ng siwang sa pader na sapat para sa isang paglusob, at nasakop ang pook sa talim ng tabak. Sa kakila-kilabot na pagpaslang na sumunod, labindalawang libong tao ang napatay. Isang nakaaantig na tanawin, ayon sa mananalaysay, ang makita ang mga saserdote, na noon ay abala sa banal na paglilingkod, na, may mahinahong kamay at matatag na layon, ay ipinagpapatuloy ang nakaugalian nilang gawain, na wari'y walang kamalayan sa mabangis na kaguluhan, bagaman sa palibot nila ay ibinibigay sa patayan ang kanilang mga kasama, at madalas pang sumasama ang sarili nilang dugo sa dugo ng kanilang mga hain.

Matapos na wakasan niya ang digmaan, ipinagiba ni Pompeyo ang mga pader ng Jerusalem, inilipat ang ilang lungsod mula sa hurisdiksiyon ng Hudea patungo sa hurisdiksiyon ng Siria, at ipinataw ang tributo sa mga Hudyo. Sa gayon, sa unang pagkakataon, ang Jerusalem ay inilagay, sa pamamagitan ng pananakop, sa mga kamay ng kapangyarihang iyon na magtatangan ng 'maluwalhatang lupain' sa kanyang bakal na pagkakahawak hanggang sa lubos niya itong nilipol.

'TALATA 17. Itutuon din niya ang kaniyang mukha upang pumasok na taglay ang lakas ng buong kaniyang kaharian, at may mga matuwid na kasama niya; gayon ang kaniyang gagawin: at ibibigay niya sa kaniya ang anak na babae ng mga babae, na kaniyang titiwaliin: ngunit

hindi siya tatayo sa kaniyang panig, ni papanig sa kaniya.'

Nagbibigay si Obispo Newton ng isa pang pagbasa para sa talatang ito, na waring higit na malinaw na nagpapahayag ng diwa, ganito: 'Itutuon din niya ang kaniyang mukha upang pasukin sa pamamagitan ng dahas ang buong kaharian.' Inihatid tayo ng Talatang 16 hanggang sa pagsakop ng mga Romano sa Siria at Judea. Nauna nang nasakop ng Roma ang Macedon at Thrace. Ang natitira na lamang sa 'buong kaharian' ni Alexander na hindi pa naisailalim sa kapangyarihang Romano ay ang Ehipto; at ang kapangyarihang ito ngayon ay itinuon ang mukha nito upang pasukin sa pamamagitan ng dahas ang lupaing iyon.

“Si Ptolemy Auletes ay namatay noong 51 BC. Iniwan niya ang korona at kaharian ng Ehipto sa kaniyang panganay na anak na lalaki at babae, sina Ptolemy at Cleopatra. Isinaad sa kaniyang huling habilin na sila ay dapat mag-asawa sa isa't isa, at magharing magkasama; at sapagkat sila ay bata pa, sila ay inilagay sa ilalim ng pangangalaga ng mga Romano. Tinanggap ng bayang Romano ang pananagutang iyon, at itinalaga si Pompey bilang tagapangalaga ng mga kabataang tagapagmana ng Ehipto.

Di naglaon, sumiklab ang alitan sa pagitan nina Pompeyo at Cesar, at naganap ang bantog na Labanan sa Pharsalia sa pagitan ng dalawang heneral. Natalo si Pompeyo at tumakas patungong Ehipto. Agad siyang sinundan doon ni Cesar; ngunit bago pa siya dumating, si Pompeyo ay sa hamak na paraan pinaslang ni Ptolomeo, na si Pompeyo ang itinalaga noon bilang kaniyang tagapangalaga. Kaya't inako ni Cesar ang pagkakahirang na dating ibinigay kay Pompeyo, bilang tagapangalaga nina Ptolomeo at Cleopatra. Dinatnan niya ang Ehipto na nasa kaguluhan dahil sa mga panloob na ligalig, yamang naging magkagalit sina Ptolomeo at Cleopatra, at pinagkaitan si Cleopatra ng kaniyang bahagi sa pamahalaan. Gayunman, hindi siya nag-atubiling dumaong sa Aleksandria kasama ang kaniyang munting hukbo, 800 kawal ng kabalyeriya at 3,200 ng impanterya, upang siyasatin ang alitan at akuin ang paglutas nito. Palubha nang palubha ang mga kaguluhan araw-araw, kaya napagtanto ni Cesar na hindi sapat ang kaniyang maliit na hukbo upang mapanatili ang kaniyang posisyon; at yamang hindi siya makaalis sa Ehipto dahil sa hanging hilaga na umiihip sa panahong iyon, nagsugo siya sa Asya, na iniutos sa lahat ng hukbong taglay niya roon na dumating sa kaniyang tulong sa lalong madaling panahon.

Sa sukdulang kapalaluan, ipinag-utos niya na buwagin nina Ptolemy at Cleopatra ang kani-kanilang mga hukbo, humarap sa kaniya para sa pag-areglo ng kanilang mga di-pagkakaunawaan, at tumalima sa kaniyang pasya. Yamang ang Ehipto ay isang nagsasariling kaharian, ang palalong atas na ito ay itinuring na isang paglapastangan sa maharlikang dangal nito, kaya ang mga Ehipsiyo, lubhang nagngitngit, ay agad humawak sa sandata. Sumagot si Caesar na siya'y kumikilos sa bisa ng testamento ng kanilang ama, si Auletes, na inilagay ang kaniyang mga anak sa ilalim ng pangangalaga ng senado at sambayanan ng Roma, na ang buong kapangyarihan ng mga ito ay ngayo'y ipinagkatiwala sa kaniyang katauhan bilang konsul; at na, bilang tagapag-alaga, may karapatan siyang mamagitan sa pagitan nila.

Sa wakas ay iniharap sa kaniya ang usapin, at itinalaga ang mga tagapagtanggol upang ilahad ang katuwiran ng kani-kaniyang panig. Si Cleopatra, batid ang kahinaan ng dakilang

mananakop na Romano, ay ipinasya niyang ang kagandahan ng kaniyang presensiya ay higit na magiging mabisa upang makamtan ang hatol na pabor sa kaniya kaysa sa alinmang tagapagtanggol na maaari niyang kunin. Upang makarating sa kaniyang harapan nang hindi natutuklasan, gumamit siya ng sumusunod na pakana: Inilagay niya ang kaniyang sarili, nang buong katawan, sa isang balumbon ng mga kasuotan; si Apollodorus, ang kaniyang aliping Siciliano, ay binalot iyon sa isang tela, tinalian ng taling balat, at, isinampa sa kaniyang mga balikat na tulad kay Herkules, ay tinungo ang mga silid ni Caesar. Sa pagsasabing may dala siyang isang kaloob para sa heneral na Romano, siya'y pinapasok sa tarangkahan ng moog, pumasok sa harapan ni Caesar, at ibinaba ang pasan sa kaniyang paanan. Nang kalagan ni Caesar ang balumbong may buhay na ito, masdan! ang marikit na Cleopatra ay nakatayo sa kaniyang harapan. Siya ay malayong-malayo sa pagkayamot sa nasabing pakana; at yamang ang kaniyang likas ay ayon sa inilalarawan sa 2 Pedro 2:14, ang unang pagkakita sa gayong kagandang katauhan, ayon kay Rollin, ay nagkaroon sa kaniya ng lahat ng bisa na ninanais niya.

Sa wakas ay nag-atas si Caesar na ang magkapatid ay maghari sa trono nang magkatuwang, alinsunod sa nilalayon ng testamento. Si Pothinus, ang punong ministro ng estado, na siyang pangunahing naging kasangkapan sa pagpapatalik kay Cleopatra mula sa trono, ay natakot sa magiging bunga ng kaniyang panunumbalik. Dahil dito, sinimulan niyang pukawin ang paninibugho at pagkapoot laban kay Caesar, sa pamamagitan ng pagpapahiwatig sa taumbayan na nilalayon nitong sa dakong huli ay ibigay kay Cleopatra ang natatanging kapangyarihan. Di naglaon, sumiklab ang hayagang sedisyon. Si Achilles, na pinamumunuan ang dalawampung libong kawal, ay sumulong upang paalisin si Caesar mula sa Alexandria. Sa maalam na pagpupuwesto ng kaniyang munting hukbo sa mga lansangan at eskinita ng lungsod, hindi nahirapan si Caesar na itaboy ang paglusob. Tinangka ng mga Ehipsiyo na wasakin ang kaniyang plota. Gumanti siya sa pamamagitan ng pagsunog sa plota nila. At nang maitulak ang ilan sa mga nasusunog na sasakyang-dagat palapit sa daungan, nasunog ang ilang gusali ng lungsod, at ang bantog na Aklatan ng Alexandria, na naglalaman ng halos apatnaraang libong tomo, ay nawasak.

Habang lalo pang nagiging nagbabantâ ang digmaan, nagsugo si Cesar sa lahat ng mga karatig-bansa upang humingi ng tulong. Isang malaking armada ang dumating mula sa Asya Menor upang siya'y tulungan. Si Mithridates ay naglakbay patungong Ehipto na may hukbong tinipon sa Siria at Silisya. Nakisama sa kaniya si Antipater na Idumeo na may tatlong libong Judio. Ang mga Judio, na may hawak sa mga lagusan tungo sa Ehipto, ay pinahintulutan ang hukbo na makaraan nang walang sagabal. Kung wala ang kooperasyong ito sa kanilang panig, mabibigo sana ang buong balak. Ang pagdating ng hukbong ito ang nagpasya sa kinalabasan ng tunggalian. Isang mapagpasyang labanan ang naganap malapit sa Ilog Nilo, na nagbunga ng ganap na tagumpay para kay Cesar. Si Ptolemyo, na nagtangkang tumakas, ay nalunod sa ilog. Ang Alexandria at ang buong Ehipto ay nagpasakop pagkatapos sa nagwagi. Ang Roma ay ngayo'y nakapasok na at isinanib sa kaniyang kapangyarihan ang buong orihinal na kaharian ni Alejandro.

“Sa pamamagitan ng mga ‘matuwid’ na binabanggit sa teksto ay walang pagsalang ang mga Judio ang tinutukoy, na nagkaloob sa kaniya ng tulong na nabanggit na. Kung wala ito, tiyak

na siya ay nabigo; sa pamamagitan nito, lubusan niyang nasupil ang Egipto sa ilalim ng kaniyang kapangyarihan, BC 47.

"Ang anak na babae ng mga kababaihan, upang siya'y tiwalingin.' Ang pagnanasa ni Cesar kay Cleopatra, na sa kaniya'y nagkaroon siya ng isang anak na lalaki, ay itinuturing ng mananalaysay bilang tanging dahilan ng kaniyang pagsuong sa gayong mapanganib na pakikidigma gaya ng digmaang sa Ehipto. Dahil dito, nanatili siya nang higit na matagal sa Ehipto kaysa hinihingi ng kaniyang mga gawain, ginugol niya ang mga gabing magdamag sa mga piging at kalayawan kasama ang alibughang reyna. 'Nguni't,' sabi ng propeta, 'hindi siya tatayo sa kaniyang panig, ni kakampi sa kaniya.' Pagkaraan ay nakipisan si Cleopatra kay Antony, kaaway ni Augusto Cesar, at ginamit ang kaniyang buong kapangyarihan laban sa Roma."

TALATA 18. Pagkatapos nito ay ibabaling niya ang kaniyang mukha sa mga pulo, at sasakupin ang marami: ngunit isang prinsipe, para sa kaniyang sariling kapakanan, ay magpapawakas sa pag-alipustang kaniyang idinulot; nang hindi nagtatamo ng sariling kahihayan, ibalik niya iyon sa kaniya.'

Ang digmaan laban kay Pharnaces, hari ng Cimmerian Bosphorus, ay sa wakas nagbunsod sa kaniya na lisanin ang Ehipto. "Pagdating niya sa kinaroroonan ng kaaway," wika ni Prideaux, "siya, na hindi nagbigay ng anumang pahinga alinman sa sarili niya o sa kanila, ay agad sumalakay at nagkamit ng ganap na tagumpay laban sa kanila; at tungkol dito ay sumulat siya sa isang kaibigan niya ng tatlong salitang ito: Veni, vidi, vici; Dumating ako, nakita ko, nagtagumpay ako." Ang hulíng bahagi ng talatang ito ay nababalot ng kaunting kalabuan, at may pagkakaiba ng opinyon hinggil sa paglalapat nito. May ilan na inilalapat ito sa mas naunang bahagi ng buhay ni Caesar, at inaakala nilang natatagpuan nila ang katuparan nito sa kaniyang alitan kay Pompey. Ngunit ang mga nauna at kasunod na pangyayaring malinaw na tinutukoy sa hula ay pumipilit sa atin na hanapin ang katuparan ng bahaging ito ng hula sa pagitan ng tagumpay laban kay Pharnaces at ng kamatayan ni Caesar sa Roma, gaya ng inilalahad sa kasunod na talata. Ang higit na ganap na kasaysayan ng panahong ito ay maaaring magbunyag ng mga pangyayaring magpapalinaw at mag-aalis ng anumang alanganin sa paglalapat ng siping ito.

TALATA 19. Nang magkagayo'y ibabaling niya ang kaniyang mukha tungo sa muog ng kaniyang sariling lupain; ngunit siya'y matitisod at mabubuwal, at hindi na masusumpungan.

"Pagkatapos ng pananakop na ito, tinalo ni Caesar ang mga huling nalalabing bahagi ng pangkat ni Pompey, sina Cato at Scipio sa Africa at sina Labienus at Varus sa Espanya. Pagbalik sa Roma, ang 'kuta ng kaniyang sariling lupain,' siya ay ginawang panghabambuhay na diktador; at ipinagkaloob sa kaniya ang iba pang mga kapangyarihan at karangalan na sa katunayan ay ginawa siyang ganap na kataas-taasang pinuno ng buong imperyo. Ngunit sinabi ng propeta na siya ay matitisod at mabubuwal. Ipinahihiwatig ng pananalita na ang kaniyang pagbagsak ay magiging biglaan at di-inaasahan, gaya ng isang taong di-sinasadyang natitisod sa kaniyang paglakad. At gayon nga ang nangyari sa taong ito, na lumaban at nagwagi sa limandaang digmaan, sumakop sa isang libong lungsod, at pumatay ng isang milyon isang daan at siyamnapu't dalawang libong tao, ay bumagsak, hindi sa alingawngaw ng labanan at sa

oras ng tunggalian, kundi nang inakala niyang ang kaniyang landas ay makinis at nalalagan ng mga bulaklak, at nang inaakalang ang panganib ay malayo; sapagkat, nang umupo siya sa bulwagang Senado sa ibabaw ng kaniyang tronong ginto, upang tanggapin mula sa kapulungang iyon ang titulong hari, ang punyal ng pagtataksil ay biglang tumarak sa kaniyang puso. Sina Cassius, Brutus, at iba pang mga kasabuwat ay sumugod sa kaniya, at siya ay nabuwal, na may dalawampu't tatlong sugat. Kaya siya ay biglang natisod at nabuwal, at hindi na nasumpungan, BC 44.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–264.

Ang makasaysayang katuparan ng paganong Roma (ang hari ng hilaga), sa pagkakaluklok nito sa trono, ay isang kasaysayang naglalarawan nang pauna sa kasaysayan ng pagkakaluklok sa trono ng makabagong Roma sa tatluhan pagkakaisa na magaganap sa nalalapit nang batas ng Linggo. Ang kasaysayang iyon ay inilarawan ding pauna sa mga talata tatlumpu hanggang tatlumpu't anim, na tumukoy kung kailan unang inilagay ang kapapahan sa trono noong 538. Ang mga talata labing-anim hanggang labinsiyam, at ang mga talata tatlumpu't isa hanggang tatlumpu't anim, ay kapwa kumakatawan sa pangwakas na pagbangon at pagbagsak ng patutot ng Tiro. Ang kasaysayang iyon ay kinatawan din sa mga talata lima hanggang siyam, nang ang unang hari ng hilaga ay itatag matapos masakop ang tatlong heograpikal na pook. Pagkaraan nito ay pumasok siya sa isang kasunduan sa hari ng timog, ngunit sinira niya ang kasunduan, at bilang tugon ay nagbigay ang hari ng timog ng isang sugat na nakamamatay, at ang hari ng hilaga ay namatay sa pagkabihag ng Egipto.

Ang mga talata 5 hanggang 9, 16 hanggang 19, at 30 hanggang 36 ay nagpapakita ng tatlong linyang propetiko na natutupad sa mga talata 40 hanggang 45. Nang ipinahayag ni Sister White na “marami sa kasaysayang natupad na sa propesiyang ito ay mauulit,” sa katunayan ay nangangahulugan iyon na ang buong kabanata ay naglalarawan ng mga talata 40 hanggang 45. Ang mga talata 20 hanggang 22 ay tumutukoy sa kapanganakan at sa kamatayan ni Cristo; kaya, sa pamamagitan ng Kaniyang kapanganakan, kinakatawan ang panahon ng wakas sa 1798 at 1989, at ang Kaniyang kamatayan sa krus ay kumakatawan sa Oktubre 22, 1844, at sa batas ng Linggo.

Ang talatang dalawampu't tatlo ay tumutukoy sa alyansa sa pagitan ng mga Judio at Roma, sa kasaysayan ng Himagsikang Makabeo. Ang “alyansa” sa kasaysayang iyon ay kinakatawan ng mga petsang 161 B.K. at 158 B.K. Ang kasaysayan ng Makabeo ay kumakatawan sa isang panloob na linya na may pasimula sa isang “alyansa” sa pagitan ng Roma at ng mga Judiong Makabeo na pinasimulan ng mga Judio, at sa kahuli-hulihan ay nagwakas sa pagpapahayag ng mga Judio na wala silang hari kundi si Cesar. Ang talatang dalawampu't tatlo, gaya ng nararapat, ay sumusunod sa mga talatang dalawampu't isa at dalawampu't dalawa, at ang talatang dalawampu't isa ay tumutukoy sa kapanganakan ni Cristo, na isang propetikong panahon ng wakas, at ang talatang dalawampu't dalawa ay tumutukoy sa krus, na kumakatawan sa Batas ng Linggo.

Sa krus, kinilala ng mga Hudyo si Cesar (Roma) bilang kanilang hari, at ang “league” sa talatang dalawampu't tatlo ay tumutukoy sa pasimula ng pagpapasya ng mga Hudyo na maglingkod sa Roma, sa mismong katapusan ng pagpapahayag ng mga Hudyo ng kanilang katapatan sa Roma. Ang katapusan ng mga Hudyo, gaya ng kinakatawan sa krus, ay sinusundan ng pasimula ng kaugnayan ng mga Hudyo sa Roma.

Ang mga talatang dalawampu't apat hanggang tatlung ay naglalarawan ng tatlong daan at animnapung taon na ang Roma pagano ay namuno nang may lubos na kapangyarihan mula sa Labanan sa Actium noong 31 BK, hanggang sa paglilipat ng kabisera mula Roma patungong Constantinople noong taong 330. Ang panahong tatlong daan at animnapung taon ay sumasagisag sa isang libo dalawang daan at animnapung taon na ang Roma ng Papado ay namuno nang may lubos na kapangyarihan, at, magkatuwang, kinakatawan nila ang panahong mula sa talatang apatnapu't isa—at ang tatluhan unyon na magaganap sa nalalapit na batas ng Linggo—hanggang sa pagtatapos ng probasyon.

Ang lahat ng mga linya ng propetikong kasaysayan sa kabanata labing-isa ay umaayon sa huling anim na talata ng Daniel labing-isa, ngunit ang propetikong kasaysayan mula sa panahon ng wakas noong 1989, na kinakatawan sa talatang apatnapu hanggang sa batas ng Linggo sa talatang apatnapu't isa, ang siyang “yaong bahagi ng hula ni Daniel na tumutukoy sa mga huling araw.” Ang kasaysayang iniwang blangko sa talatang apatnapu ay ang Apocalipsis ni Jesucristo na inaalisan ng selyo kapag malapit na ang panahon, bago magsara ang probasyon.

Ipagpapatuloy natin ang pag-aaral na ito sa susunod na artikulo.

Taglay natin ang mga utos ng Diyos at ang patotoo ni Jesu-Cristo, na siyang espiritu ng propesiya. Matatagpuan sa salita ng Diyos ang mga hiyas na hindi matatawaran ang halaga. Ang mga nagsasaliksik ng salitang ito ay nararapat na panatilihin malinaw ang isipan. Huwag kailanman nilang pagbigyan ang baluktot na gana sa pagkain o pag-inom.

Kung gagawin nila ito, malilito ang kanilang kaisipan; hindi nila makakayanin ang hirap ng malalim na pagsasaliksik upang matuklasan ang kahulugan ng mga bagay na nauukol sa mga pangwakas na tagpo ng kasaysayan ng daigdig na ito.

Kapag higit na nauunawaan ang mga aklat ni Daniel at ng Apocalipsis, magkakaroon ang mga mananampalataya ng isang ganap na naiibang karanasang panrelihiyon. Pagkakalooban sila ng gayong mga sulyap sa mga nakabukas na tarangkahan ng langit, anupat malilimbag sa puso at isip ang katangiang marapat linangin ng lahat upang matamo ang pagiging mapalad na siyang magiging gantimpala ng mga may malinis na puso.

Pagpapalain ng Panginoon ang lahat ng sa kababaang-loob at kaamuan ay magsisikap na maunawaan ang mga ipinahayag sa Aklat ng Pahayag. Ang aklat na ito ay naglalaman ng napakaraming bagay na hitik sa kawalang-kamatayan at puspos ng kaluwalhatian, anupa't ang lahat ng taimtim at masikap na bumabasa at nagsasaliksik nito ay tumatanggap ng pagpapalang ipinagkakaloob sa mga “nakikinig sa mga salita ng propesiyang ito, at tumutupad sa mga bagay na nasusulat dito.”

Isang bagay ang tiyak na mauunawaan mula sa pag-aaral ng Aklat ng Pahayag—na ang ugnayan sa pagitan ng Diyos at ng Kanyang bayan ay malapit at tiyak.

Isang kagila-gilalas na ugnayan ang nakikita sa pagitan ng sansinukob ng langit at ng mundong ito. Ang mga bagay na ipinahayag kay Daniel ay pagkaraan ay pinunan ng kapahayagang ibinigay kay Juan sa Pulo ng Patmos. Ang dalawang aklat na ito ay nararapat na pag-aralan nang maingat. Makalawang nagtanong si Daniel, “Gaano katagal pa hanggang sa wakas ng

panahon?”

At aking narinig, ngunit hindi ko naunawaan: kaya sinabi ko, O aking Panginoon, ano ang magiging wakas ng mga bagay na ito? At sinabi niya, Yumaon ka sa iyong lakad, Daniel: sapagkat ang mga salita ay nalilihim at tinatakan hanggang sa panahon ng wakas. Marami ang dadalisayin, papuputihin, at susubukin; nguni't ang masasama ay gagawang masama: at wala ni isa sa masasama ang makakaunawa; nguni't ang marurunong ay makakaunawa. At mula sa panahon na ang palaging handog ay aalisin, at maitatayo ang kasuklamsuklam na naninira, ay magkakaroon ng isang libo't dalawang daan at siyamnapung araw. Mapalad ang naghihintay, at dumarating sa isang libo't tatlong daan at tatlumpu't limang araw. Nguni't yumaon ka sa iyong lakad hanggang sa wakas: sapagkat ikaw ay magpapahinga, at tatayo ka sa iyong kapalaran sa katapusan ng mga araw.

Ang Leon mula sa lipi ni Juda ang siyang nag-alis ng selyo ng aklat at ibinigay kay Juan ang pahayag ukol sa mga dapat mangyari sa mga huling araw na ito.

Si Daniel ay tumindig sa kaniyang kapalaran upang magpatotoo, isang patotoong tinatakan hanggang sa panahon ng wakas, kung kailan dapat ipahayag sa ating sanlibutan ang mensahe ng unang anghel. Ang mga bagay na ito ay may walang hangganang kahalagahan sa mga huling araw na ito; ngunit samantalang 'marami ang dadalisayin, paputiin, at susubukin,' 'ang masasama ay gagawa ng kasamaan; at wala isa man sa masasama ang makauunawa.' Tunay nga ito! Ang kasalanan ay paglabag sa kautusan ng Diyos; at ang mga ayaw tumanggap ng liwanag hinggil sa kautusan ng Diyos ay hindi makauunawa sa pagpapahayag ng mga mensahe ng unang, ikalawa, at ikatlong anghel. Ang aklat ni Daniel ay inalisan ng tatak sa Pahayag na ibinigay kay Juan, at inihatid tayo tungo sa mga huling tagpo ng kasaysayan ng daigdig na ito.

“Isaisip ba ng ating mga kapatid na tayo’y nabubuhay sa gitna ng mga panganib ng mga huling araw? Basahin ang Apocalipsis na kaugnay ng aklat ni Daniel. Ituro ang mga bagay na ito.”
Mga Patotoo para sa mga Ministro, 114, 115.